

**การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา
และวัฒนธรรมเรื่องความรู้ด้านกฎหมายโดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนธรรมราชศึกษา**

**DEVELOPING ACADEMIC ACHIEVEMENT IN SOCIAL STUDIES IN CIVIC DUTIES
BY USING LEARNING MANAGEMENT 6 HATS OF GRADE 4 STUDENTS
AT THAMMARAT SUKSA SCHOOL**

**1.ไพรินทร์ มณีวรรณ, 2.อนุชา พงษ์ใจเหล็ก, 3.พระมหาวิรัชศักดิ์ สุรมณี
1.Pairin Maneewan , 2.Anucha Phongjailek, 3.PhraMaha Wirasak Suramethi**

1., 3. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา, 2.โรงเรียนธรรมราชศึกษา
1., 3. Mahamakut Buddhist University Lanna Campus, 2.Thammarat Suksa School
E-Mail: Pairinpairin471@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ 3) เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนให้ถึงเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา (ฝ่ายพระปริยัติธรรม) โดยเลือกแบบเจาะจง (Specific sample group) รูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental research) ด้วยวิธีการใช้กลุ่มทดลองเดี่ยวเพื่อวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest – Posttest) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แผนการจัดการเรียน และแบบทดสอบความคิดเห็นของนักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และสถิติทดสอบค่า t-test) แบบ Dependent Sample

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ 80/80 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้คือ 75/75 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ความรู้ด้านกฎหมายโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบอยู่ในระดับ 4.38

คำสำคัญ: การสอนแบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ; ชุดกิจกรรมการเรียนรู้; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ABSTRACT

This research article is a quasi-experimental research with the following objectives: 1) to develop and find the efficiency of an effective learning management plan according to the 75/75 2) find the efficiency index of the learning management plan, 3) compare the academic achievement before and after learning to reach the criteria of 75 percent, and 4) To study student satisfaction with learning. Using the six hats theory of learning management, the sample group I am a Mathayom 3 student at Thammarat Suksa School. (Phra Pariyatti Dhamma Division), By selecting a specific sample group (Quasi Experimental research) by using a single experimental group to measure results before and after the experiment (Onegroup Pretest - Posttest). The tools used in the research include Study management plan and a test of student opinions Data were analyzed using basic statistics. Including the average Standard deviation, percentage, and t-test statistics (Dependent Sample)

The results of the research found that: 1) The results of the efficiency test of learning activity sets for Mathayom 3 students had an efficiency of 80/80, which is higher than the specified standard of 75/75. 2) Academic achievement on Legal knowledge using the six hats theory learning management of Mathayom 3 students after studying is higher than before studying at a statistical significance at the .05 level. 3) Results of opinions of Mathayom 3 students. towards learning management using the 6 hats theory was at a level of 4.38

Keywords: Six Hats Theory Teaching; Learning activity set; Academic achievement

บทนำ

การจัดการเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ จึงเป็นเครื่องมือในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการจัดสื่อแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เป็นหัวใจสำคัญของการจัดกระบวนการเรียนรู้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาด้านความรู้ทักษะกระบวนการคิดเจตคติ และมีพฤติกรรมตามจุดประสงค์ของหลักสูตรอย่างสมบูรณ์มีคำอธิบายเกี่ยวกับแผนการสอนไว้หลากหลายนัย ใช้ในการกำหนดทิศทางการคิดของกลุ่มแนวทางนี้ คือการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มมอบหมายโครงการให้ผู้เรียน หรือกำหนดเป้าหมายแล้วให้ผู้เรียนคิดโครงการเอง ในการวางแผนดำเนินงานสมาชิกในกลุ่มจะต้องระดมสมองเพื่อให้ทุกคนได้ร่วมกันคิด เช่น การนำหมวกแต่ละสีมาใช้เพื่อให้ทุกคนคิดไปในทิศทางเดียวกัน ประธานของกลุ่มจะต้องให้สมาชิกสวมหมวกสีเดียวกัน เช่น ในการแก้ปัญหาที่ได้รับมอบหมาย ประธานอาจเริ่มด้วยหมวกสีฟ้า หมวกสีขาว สีดำ บุชบง ศรีสุภา (2556) พบว่า มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป การจัดทำแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ล่วงหน้าของครูผู้สอนซึ่งต้องเลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่จะทำให้เกิด การเรียนรู้ตามจุดประสงค์เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอนสื่อนวัตกรรมการเรียนรู้อิงเด็กมาผสมผสานกันหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์มากขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษา ค้นคว้าของงานวิจัยของ สุทธาทิพย์ จันทิมา

(2553) พบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ทำให้มีประสิทธิผลดียิ่งขึ้น กับ กิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนานักเรียน ในด้านทักษะการคิดพื้นฐาน การแก้ไขปัญหา รับฟังเหตุผลผู้อื่น การปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น การกำหนดเป้าหมาย ในการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติ กิจกรรมงาน กลุ่มต่างๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าการจัดการเรียนรู้หมวก 6 ใบมีประสิทธิภาพและสามารถ นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำวิธีสอนแบบหมวก 6 ใบมาทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาสังคม ศึกษาเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา นอกจากจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นแล้วยังช่วยพัฒนาพฤติกรรม ของนักเรียนในด้านความรับผิดชอบต่อตนเอง และสมาชิกในสังคมได้เป็นอย่างดีก่อให้เกิดแรงจูงใจในการมี ส่วนร่วมในการเรียนเกิดความพึงพอใจมี การช่วยเหลือกันมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันมีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน และส่งเสริมให้รู้จักแสวงหาความรู้ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอด

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75
- 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน
- 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา ที่มีต่อการ จัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง(Quasi-experimental research) ด้วยวิธีการใช้กลุ่มทดลองกลุ่ม เดียว-วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group Pretest - Posttest Design) สัญลักษณ์ (T1 - x - T2) ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา จำนวน 31 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย จำนวน 15 คน และนักเรียนหญิง จำนวน 16 คน ในปีการศึกษา 2567 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (specific sample group) โดยผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผ่านเครื่องมือการวิจัย มี 2 ชุด ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.1) ผู้วิจัยศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อตรวจสอบมาตรฐานและตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ที่จะทดลองกับนักเรียน
 - 1.2) วิเคราะห์ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 1.3) ศึกษากำหนดการสอนที่จัดทำในหน่วยการเรียนรู้ วางแผนการจัดกิจกรรมในแต่ละ แผนตามกำหนดการสอน
 - 1.4) กำหนดองค์ประกอบที่เป็นส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - 1.5) ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 1.6) เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิชาสังคมศึกษา เรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ

1.7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (ในระดับมหาวิทยาลัย หมายถึง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และในระดับสถานศึกษา หมายถึง ครูระดับชำนาญการขึ้นไป (ค.ศ1)) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้แบบประเมินเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 3.50 แล้วปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.8) นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความถูกต้องและสมบูรณ์ขึ้นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพก่อนที่จะนำไปสอนกับกลุ่มตัวอย่าง

ผลการสร้างเครื่องมือ ทำให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนการสอนตามนวัตกรรมและแสดงให้เห็นขั้นตอนของการใช้นวัตกรรมตามที่กำหนด จำนวน 3 แผน ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง กฎหมายแพ่ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง กฎหมายอาญา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง สิทธิมนุษยชน

2) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

2.1) ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีการศึกษาความคิดเห็น

2.2) ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน เรื่อง การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาประสิทธิภาพ และนำกลับมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา เรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวด 6 ใบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา มีผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 75/75

4.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมีนักเรียนจำนวน 31 คน พบว่า คะแนนที่ได้จากการทำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 38.89 จากคะแนนเต็ม 60 คะแนน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.60 และมีประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) เท่ากับ 73.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการเรียนรู้ที่ 1 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.80 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.22 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

การจัดการเรียนรู้ที่ 2 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.49 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.01 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

การจัดการเรียนรู้ที่ 3 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.57 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.06 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

การจัดการเรียนรู้ที่ 4 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.23 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 1.30 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

การจัดการเรียนรู้ที่ 5 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.40 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.99 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

การจัดการเรียนรู้ที่ 6 นักเรียนได้คะแนนค่าเฉลี่ย 6.40 คะแนน และค่าเบี่ยงเบน มาตรฐานเท่ากับ 0.80 จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน

ตอนที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบปรนัย 20 ข้อ รวม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนจำนวน 31 คน มีผลรวมของคะแนนสอบหลังเรียน 504 คะแนน มีค่าเฉลี่ยของคะแนนรวมทั้งหมด 14.40 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.32 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ E2 เท่ากับ 81.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยนำคะแนนเฉลี่ยจากการทำชุดกิจกรรมระหว่างเรียน (E1) เปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 73.17/81.29 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องความรู้ด้านกฎหมาย โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน

4.3 ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา พบว่า นักเรียนมีคะแนนหลังเรียนรวม 657 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.89 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.55 ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนที่มีคะแนนรวม 238 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.70 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.22

ตารางที่ 4.4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์ โดยการทดสอบค่า t

กลุ่มตัวอย่าง	N	คะแนนเต็ม	ก่อนเรียน		หลังเรียน		t-test
			\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	31	100	6.31	1.28	14.40	1.32	24.64*

* ค่า t มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้การสอนแบบหมวก 6 ใบ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียน วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t (t-test) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่า t ที่คำนวณได้กับค่า t ในตารางพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ตอนที่ 3 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ

เมื่อผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนตามกระบวนการแล้ว ได้สอบถามนักเรียนถึงความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือคือแบบสอบถามที่มีประเด็นจำนวน 5 ประเด็นและมีระดับของความคิดเห็น 5 ระดับ ผลการศึกษาพบความคิดเห็นของนักเรียนตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.5 ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ

ที่	รายการ	\bar{X}	S.D	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการเตรียมเนื้อหาการสอน	4.39	0.50	มาก	3
2	ด้านวิธีการถ่ายทอดความรู้	4.52	0.51	มาก	1
3	ด้านการบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.45	0.51	มาก	2
4	ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอน	4.26	0.44	มาก	5
5	ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	4.29	0.46	มาก	4
รวม		4.38	0.48	มาก	

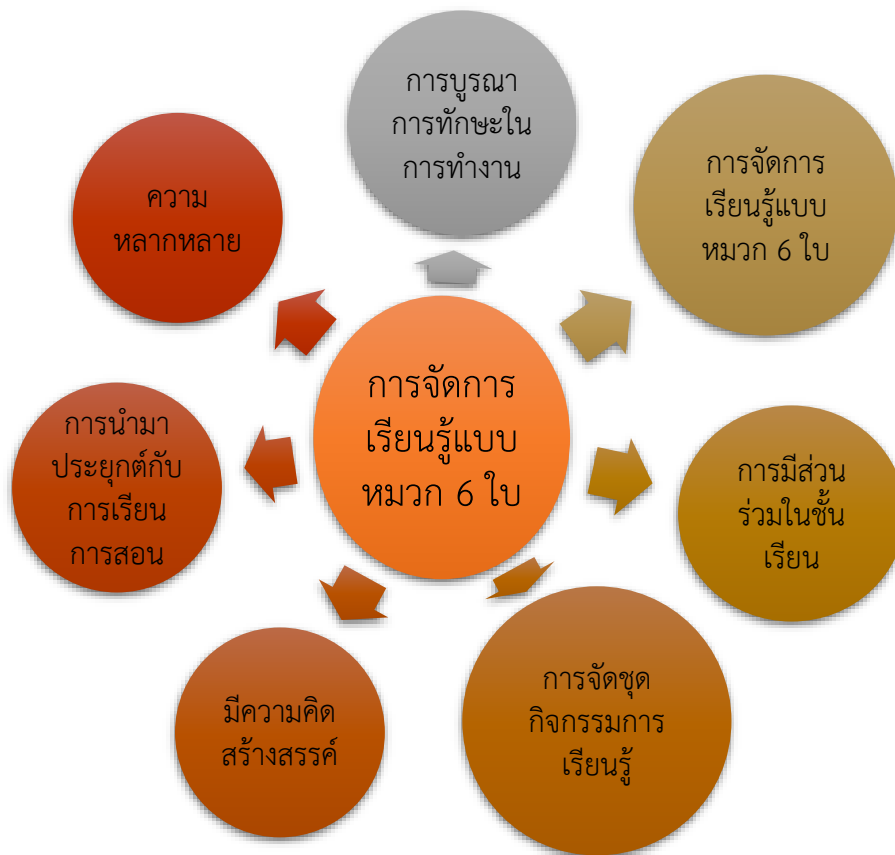
จากตารางที่ 4.5 ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ ดังนี้ ในภาพรวมพบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านความรู้ความสามารถของผู้สอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.44) นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านการเตรียมเนื้อหาการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.50) นักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านวิธีการถ่ายทอดความรู้ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.51) และนักเรียนมีความเห็นต่อการเรียนรู้ด้านการบูรณาการและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.51)

อภิปรายผลการวิจัย

1) การทดสอบประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนธรรมราชศึกษา สูงกว่าตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ 75/75 เพราะว่า จัดการเรียนรู้หมวก 6 ใบมีประสิทธิภาพและสามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้นได้นอกจากนี้การสอนแบบหมวก 6 ใบยังช่วยในด้านของการกล้าแสดงออกของนักเรียน การออกมาแลกเปลี่ยนความรู้ ฝึกการจัดความคิดของนักเรียนทำให้นักเรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้น พร้อมกับการปรับบุคลิกภาพให้ดียิ่งขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของของ นาถฤดี หลีกทอง (2553) ได้ศึกษาเรื่อง”ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้คำถามแบบหมวกหกใบเรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้คำถามแบบหมวก 6 ใบ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มีประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 83.00/82.98 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้คำถามแบบหมวก 6 ใบ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวันชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สอดคล้องกับงานวิจัยของของ สุนนทา สายวงศ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวิชูทิศ เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร จำนวน 70 คน” ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการคิด อย่างมีวิจารณญาณแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 รูปแบบการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องความรู้ด้านกฎหมายโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ

สรุป

การวิจัยนี้ประสิทธิภาพของการวิจัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาสังคมศึกษาในหัวข้อความรู้ด้านกฎหมายเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบทฤษฎีหมวก 6 ใบ (Six Thinking Hats) เทคนิคที่คิดอย่างมีระบบและกระตุ้นการทำงานของนักเรียน หมวกขาว (ข้อมูลและข้อเท็จจริง): นักเรียนเรียนรู้เกี่ยวกับกฎหมายพื้นฐาน เช่น เอกสารกฎหมายและกฎหมายในสังคมหมวกแดง (อารมณ์และความรู้สึก): นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น

เกี่ยวกับกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อ หมวกดำ (ผู้เขียน) : นักเรียนอภิปรายถึงจุดศูนย์กลางและปัญหาของกฎหมายในปัจจุบันหมวกเหลือง (การมองและตี) : นักเรียนนำเสนอกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับสังคมหมวกเขียว (ความคิดสร้างสรรค์): นักเรียนเสนอแนวคิดใหม่ ๆ ในกฎหมายมากมายหมวกน้ำเงิน (การควบคุมและความเชื่อ) : นักเรียนจะต้องอ่านและสรุปผล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างเต็มศักยภาพ โดยการใช้แรงเสริมต่าง ๆ ได้แก่ การเล่นเกม การให้รางวัล

2) การออกแบบกลุ่มที่นักเรียนคละความสามารถ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ภายในกลุ่มเมื่อเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียน หรือเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ทุก ๆ หน้าที่ที่มีในกลุ่มและลดปัญหาความเบื่อหน่ายในหน้าที่ซ้ำ ๆ เดิม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรวิจัยเรื่องการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ เทคนิค ร่วมกับนวัตกรรมอื่น ๆ เพื่อให้กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายน่าสนใจนักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสนุกสนานในการเรียนมากขึ้น

2) ควรวิจัยเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความพึงพอใจของนักเรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบหมวก 6 ใบ เทคนิควิธีสอนอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- นาถฤดี หลักทอง (2553) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอนโดยใช้คำถามแบบหมวกหกใบ เรื่องกฎหมายในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระสังคมศึกษาปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- บุษบง ศรีสุภา (2556) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย 36(4): 45-54.
- สุทธาทิพย์ จันทิมางกูร (2553) การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.36(4): 45-54.
- สุนันทา สายวงศ์ (2548) ขั้นตอนการประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้หมวก 6 ใบ, ปริญญาานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- จิณห์จุฑา ศิริเวชบุรี (2562) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้กระบวนการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนเพื่อพัฒนาทักษะการแก้ปัญหา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 วารสารบัณฑิตศึกษา, 16(72), 136-146.